

56. Fra Bestyrelsen for Hæve- og Byggeandelssekskabet i Horsens om et Laan. (Indbragt den 9de Januar 1893 af Folketingsmanden for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds, Bajer).

Af Andragendet fremgaar, at Selskabet stiftedes den 9de Marts 1890, til Dels foranlediget af Lov af 29de Marts 1887 om Opførelsen af gode og sunde Arbejderboliger i Købstæderne. Man købte en Mark paa 7 Tdr. Land lige uden for Horsens, betalte den med 27,000 Kr. og udstykkede den i 150 Lodder, hver paa c. 500 Kv.-Alen. Der anlagdes Gader, Beje og Kloaker, og der tinglæstes paa alle Lodder en Servitut, der forbyder Opførelsen af Kæjerner paa den, og som ordner hele Forholdet saaledes, at Kvarteret kan blive smukt og sundt. Pengene til Købet af Lodder tilvejebragtes ved et Kautionslaan i en Sparekasse, saaledes at samtlige Andelshavere, af hvilke kun nogle faa ikke tilhørte Arbejdsstanden, understrevte Laanebeviset, og man haabede i Henhold til forraanævnte Lov at kun laane Penge til Opførelse af Huse paa Lodderne. Enhver Andelshaber, som byggede, vilde kunne blive Selvejer af sit Hus, saafremt Staten ønskede Pant i hvert Hus for sig, men Forholdet kunde den Gang ogsaa være ordnet saaledes, at Selskabet som saadant kom til at optage Laanet til Forrentning og Afdrag. Ved Henvendelse til Finansministeren udtalte denne sig gunstig for Selskabets Formaal, at skaffe hver Mand Hus og Hæve til eget Brug, men maatte anse det for nødvendigt, at Horsens Byraad paatog sig Garantien for Betaling af Rente og Afdrag. Da Byrådet imidlertid ikke har villet paatage sig denne Garanti, som man i øvrigt heller ikke kan anse nødvendig efter ovennævnte Lov, og da Andels haverne kunne hde Staten fuld Sikkerhed for Laanene i første Prioritetsobligationer i de Huse, som blive opførte, henvender man sig nu til Folketinget, for ved dets Bistand at erholde Andel i de Penge, som efter nævnte Lov skulle udlaaes til Støtte for Foretagender, som det her omtalte.

Et Flertal (Brandes, Buft, S. C. Christensen, E. Hage, D. Hansen, H. Holm, N. S. Larsen, Neergaard, N. Nielsen og E. Ravn) foreslaar Andragendet henvist til Finansministerens Overvejelse.

57. Fra praktiserende Læge Sønderup af Nyrup om Pension. (Indbragt den 9de Januar 1893 af Folketingsmanden for Holbæk Amts 1ste Valgkreds, Fogtman).

Andrageren bemærker, at han, der i September 1849 var bleven udnævnt til Ridder af Dannebrog, støttende sig til et Reskript af 21de September 1849, der indeholdes i Finansministeriets Skrivelse af 22de Januar 1850, og hvorved Ordenskapitlet forpligtedes til for Fremtiden at pensionere værdige og trængende Riddere af Dannebrog lige med kongelige Embedsmænd, for saa vidt de ikke ellers vare pensionsberettigede, hvilken Forpligtelse tidligere havde paahvilet Statskassen, i Sommeren 1892 ansøgte Ordenskapitlet om en livsvarig Pension. Herpaa modtog han det Svar, at Kapitlet ikke var i Besiddelse af noget lærligt Fond eller besad Midler til at pensionere Riddere, og paa en Forespørgsel til Finansministeriet, om denne Forpligtelse for Ordenskapitlet var bortfalden, og i saa Fald, om han turde vente at erholde Pension af Statskassen, svarede der ham, at der ikke kunde tillægges ham nogen Pension af Statskassen i hans Egenkab af Ridder af Dannebrog. Han henvender sig derfor til Folketinget med Andragende om, at det vil hjælpe ham til en Understøttelse. Andrageren oplyser, at han, der er næsten 80 Aar gammel, frivillig i 1848 gjorde Tjeneste som Underlæge ved Armeen, og i 1849—51 beklædte den særdeles anstrængende Post som Læge ved Hovedkvarteret og Medhjælper hos Stabslægen, uden at oppebære mere end Underlæges Lønning. Uden for dette Tidrum har han praktiseret som Læge og praktiserer endnu, skønt hans Praksis i de senere Aar betydelig er aftagen paa Grund af hans Alder, og fordi flere yngre Læger have nedsat sig i Nærheden af ham. Hans Indkomster ere derfor ikke tilstrækkelige til hans Livsforpligtigheder, og da han har haft en stor Vorneflot at opdrage, har han lige kunnet slaa sig igennem, uden at have kunnet lægge noget op for Alderdommen. Han anbefales af Stedets Sognepræst og Amtmanden over Holbæk Amt.

Udvalget gør ingen Indstilling.